

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2026-03-06
Besvaras senast
2026-03-20

Till sjukvårdsminister Elisabet Lann (KD)

2025/26:371 Velfärdsbrottslighet och lagen om valfrihetssystem

Produktivitetskommissionen, tillsatt av regeringen med stöd av Sverigedemokraterna för att granska effektivitet och konkurrens i offentlig sektor, har i sina analyser dragit långtgående slutsatser om lagen (2008:962) om valfrihetssystem, LOV. Kommissionens uppdrag är att analysera hur produktiviteten i offentlig sektor kan förbättras – och dess bedömning är tydlig: LOV har inte nått de produktivets- och effektivitetsmål som varit uppsatta.

När det gäller primärvården konstaterar kommissionen att systemet inte fungerar som avsett. I stället har det lett till kraftigt försämrad kostnadskontroll och skapat betydande risker för velfärdsbrottslighet. Regionerna är i dag skyldiga att tillämpa LOV i primärvården, trots att systemet i praktiken bidrar till ojämn etablering av vårdcentraler, där resurser koncentreras till mer lönsamma områden medan behovet är större på andra håll.

Kommissionen lyfter också fram att lagstiftningen öppnar för fusk och brottsligt utnyttjande. LOV har dessutom varit en central förutsättning för nätläkarbolagens snabba expansion genom systemet med utomlänsersättning. Detta beskrivs som orimligt, eftersom det driver kostnader, ökar risken för felaktiga utbetalningar och försvårar kontrollen över offentliga medel.

Sammantaget innebär detta att en lagstiftning som syftade till ökad effektivitet i stället bidrar till minskad kostnadskontroll, ökade möjligheter till velfärdsbrottslighet och en vård som inte fördelas efter behov.

Mot denna bakgrund vill jag fråga sjukvårdsminister Elisabet Lann:

1. Vilka åtgärder avser ministern och regeringen att vidta med anledning av Produktivitetskommissionens bedömning att LOV inte fungerar i primärvården?
2. Är ministern och regeringen beredda att avskaffa eller göra det frivilligt för regionerna att tillämpa LOV i primärvården för att minska risken för fusk, felaktiga utbetalningar och velfärdsbrottslighet?

.....

Eva Lindh (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch